

Policy för riskbedömning av kemiska arbetsmiljörisker vid IGV

Policy för riskbedömning av kemiska arbetsmiljörisker vid IGV

Enligt lagar och regler är arbetsgivaren skyldig att arbeta strukturerat för att hantera kemiska arbetsmiljörisker och förebygga olycksfall.¹ Möjliga kemiska risker som kan orsaka ohälsa eller olycksfall i verksamheten ska undersökas och bedömas så ofta som verksamheten kräver genom en strukturerad och systematisk riskbedömning. Denna policy beskriver hur Institutionen för geologiska vetenskaper (IGV) ska arbeta med kemikalier och kemiska arbetsmiljörisker. Vid IGV liksom vid Stockholms universitet i stort används det webbaserade kemikaliehanteringssystemet KLARA för att förteckna kemikalier samt bedöma kemiska risker.

Generella riktlinjer vid användning av kemikalier vid IGV

- Om möjligt använda kemikalier med "lägre farlighet".
- Alla kemikalier ska förvaras på ett säkert sätt. Val av plats för förvaring av kemikalier beslutas av laboratorieansvariga. Förvaring i dragskåp är något som endast är tillåtet under pågående arbete.
- Inköp av kemikalier anmäls till ansvarig forskare samt till laboratorieansvarig forskningsingenjör, som i sin tur säkerställer att KLARA är korrekt uppdaterat.
- Den som använder kemikalier i laboratorier är ansvarig för eventuellt avfall och utrensning av äldre kemikalier. Laboratorieansvarig forskningsingenjör kan bistå med information och avfallsetiketter.
- Förpackningar som innehåller kemikalier skall märkas med namn och datum. Om det kemiska innehållet inte framgår skall detta skrivas på förpackningen.
- Olyckor och incidenter ska alltid rapporteras till ansvarig forskare samt till laboratorieansvarig forskningsingenjör som i sin tur säkerställer att skadan anmäls i universitetets rapporteringssystem SAMIR (Säkerhet- Arbetsmiljö-Miljö-Inrapportering).
- Ansvarig forskningsingenjör vid respektive avdelning ansvarar för att en årlig inventering genomförs under perioden jan-feb. Den praktiska inventeringen genomförs av laboratorieansvarig forskningsingenjör/TA-ansvarig för laboratorium enligt instruktion från ansvarig forskningsingenjör vid respektive avdelning. Inventeringen ska återsäkras skriftligen till ansvarig forskningsingenjör vid respektive avdelning, som i sin tur uppdaterar KLARA efter godkännande av prefekt/stf prefekt. Inventeringsunderlaget sparas i pärm av administratören av KLARA.

Förteckning av kemikalier i KLARA

De kemikalier som förekommer i verksamheten ska löpande identifieras och förtecknas genom registrering i KLARA. Förteckningen registreras av ansvarig forskningsingenjör för kemikaliehanteringen vid varje avdelning. Vid behov deltar laboratorieansvarig forskningsingenjör/TA-personal med ansvar för laboratorium/forskare vid registreringen. Förteckningen ska innehålla nedanstående uppgifter.

¹ En rad lagar, förordningar och föreskrifter redovisar kraven på myndigheter som syftar till att minska statens risk för olyckor och skadekostnader; såsom Lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003), Förordningen om statliga myndigheters riskhantering (SFS 1995:1300), Arbetsmiljöverkets föreskrifter som specifikt anger att kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2014:43) samt risker till följd av kvarts- stendamm i arbetsmiljön (AFS 2015:2) ska hanteras av arbetsgivaren.

- Kemikaliernas namn
- Datum när uppgifterna förtecknas
- Plats för förvaring av kemikalierna
- Hygieniskt gränsvärde

Riskbedömning i KLARA

I samband med riskbedömning i KLARA ska nedan uppgifter bedömas och registreras.

- Benämning av det arbete som ska utföras i laboratoriet
- Datum för riskbedömningen
- Deltagare vid riskbedömningen (ansvarig forskningsingenjör vid avdelningen, forskare och i förekommande fall student). Prefekt/Stf prefekt godkänner riskbedömningen.
- Typ av risk
- Vid behov anges åtgärder för att begränsa risken som kan orsaka ohälsa eller olycksfall
- Andra särskilda regler som kan gälla för risken

Ansvar och roller vid riskbedömning

- Arbete i laboratorier av forskare/handledare/student ska i normalfallet inte påbörjas innan en riskbedömning slutförts.
- Forskaren eller studentens handledare är ytterst ansvarig för att riskbedömningen genomförs.
 - Forskaren/studentens handledare och ansvarig forskningsingenjör för avdelningen går tillsammans igenom vilka kemikalier som ska användas vid arbetet i laboratoriet och gör en riskbedömning. Om student/annan medarbetare ska utföra arbete i laboratoriet är det önskvärt att även studenten/medarbetaren deltar. Om detta inte är möjligt är det ytterst forskarens/studentens handledares ansvar att studenten/medarbetaren informeras om riskbedömningen kring det arbete som ska utföras i laboratoriet. Ansvarig forskningsingenjör för avdelningen registrerar uppgifterna i KLARA och säkerställer att prefekt/stf prefekt godkänner riskbedömningen i KLARA.
- En ny riskbedömning behöver inte göras vid återkommande arbete i laboratorium/verkstad som redan omfattas av en i tidigare sammanhang upprättad och godkänd riskbedömning.

Uppföljning av säkerhet i laboratorier och riskbedömningar i KLARA

För att säkerställa god efterlevnad av denna policy ska uppföljning av säkerheten i laboratorierna vid IGV och av riskbedömningarna i KLARA ske två gånger per år. Uppföljningen går till enligt nedan.

- Under kvartal 2 och 4 görs en fysisk genomgång av samtliga laboratorier vid IGV med fokus på att identifiera risker rörande kemikaliehantering och stendamm. Vid dessa genomgångar görs även en genomgång av alla riskbedömningar i KLARA för att avgöra vilka bedömningar som ännu är aktuella och vilka som eventuellt bör tas bort. Administrativa chefen är

sammankallande till dessa uppföljningar och med vid genomgångarna är; administrativa chefen, prefekt/stf prefekt, ansvarig forskningsingenjör för respektive avdelning samt laboratorieansvarig forskningsingenjör.

- Vid den årliga skyddsron den närvarar administrativ chef, prefekt/stf prefekt, skyddsombud samt ansvarig forskningsingenjör för respektive laboratorium.
- I nära anslutning till skyddsron den ska protokollet från skyddsron den följas upp. Administrativ chef är sammankallande till mötet och vid mötet deltar; administrativ chef, prefekt/stf prefekt, skyddsombud samt ansvarig forskningsingenjör för respektive avdelning. Vid mötet går protokollet från skyddsron den igenom. Åtgärder som kan behöva vidtas diskuteras.
- Prefekt/Stf prefekt godkänner protokollet från skyddsron den och beslutar om nödvändiga åtgärder.